

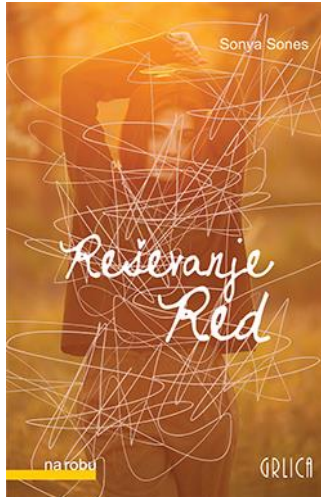
Sones, Sonya: **Reševanje Red.**

Prev. Ana Ambrož Strle. Izola : Grlica, 2020, 368 str.

| M – 3. stopnja | roman /pripoved v verzih

| Dekleta | Brezdomci | Pomoč | Duševne bolezni | Posttravmatska stresna motnja | travme

| skrivnosti | brezdomke | pogrešane osebe | shizoafektivna motnja | družbeno-koristno delo

Se strinjam, ta problemski roman je to, kar piše na hrbtni strani knjige: »Reševanje Red je očarljiv in rahločuten roman v obliki verzov, o brezdomstvu, duševni bolezni, prijateljstvu in zapletenih družinskih odnosih.«

Pred božičnimi počitnicami mora 15-letna Molly Rosenberg za uspešen zaključek semestra opraviti še nekaj ur družbeno koristnega dela, zato se pridruži prostovoljcem pri letnem štetju brezdomcev. Pri tem sreča Red, nekaj let starejšo nenavadno brezdomko. Molly ji želi pomagati in jo ponovno povezati z družino. Toda Red je skrivnostna in ima duševne težave. Takole Red predstavi svojo bolezen:

»Nisem prepričana, kdaj se je začelo.
Mislim, da je bilo kakšno leto, preden nas je oči zapustil.
Veš imam shizoafektivno motnjo.

To pa je, kot bi bila nekako bipolarna,
s ščepcem shizofrenije –
paranoja, halucinacije, glasovi ...«
(str. 229)

Dekleti imata veliko več skupnega, kot je videti na prvi pogled. In srečanje nesrečne Molly z Red je za obe odrešujoče! Molly ima prav tako skrivnosti in travme, zato jo tudi ves čas spremlja terapevtski pes Pixel. V njeni židovski družini pa je pred letom dni nenadoma izginil starejši brat, ki je doživljal posttravmatsko stresno motnjo po povratku iz vojne v Afganistanu. Molly bi morala paziti nanj, ko sta šla starša na kratko prednovoletno zabavo, vendar je skočila na sladoled in ravno v tem času je brat izginil. Molly se obtožuje, da je kriva

njegovega izginotja; tudi staršema je bilo to prehudo za njun odnos, mati postane odvisna od droge, oče postane deloholik, oba se oddaljita od Molly.

V zgodbo je vpletena tudi ljubezen oz. zaljubljenost med Molly in Christom, ki pa mora s starši na božične počitnice v New York in od tam nepričakovano v neko »zakotje« brez internetne povezave. Tako Christ ne more več pošiljati kratkih sporočil Molly, in ona misli, da jo je zapustil.

Roman se konča pomirjujoče, čeprav spoznanjem Molly, da življenje ni pravljica, a ga je vendar lažje živeti, če ga sprejemaš, rešuješ in če znaš odpustiti drugim in sebi. Red je zaradi duševne motnje nevarna mlajšima sestricama (izvemo, da je doma podtaknila ogenj), toda na koncu romana se slišita z mamo po telefonu in Red pristane na hospitalizacijo in zdravljenje. Molly in starša odpustijo sebi in drug drugemu zaradi bratovega izginotja, še več, ravno po letu dni, opolnoči, ko nastopi novo leto, se jim javi s kratkim sms, da je OK. Christ pa se vrne s počitnic in Molly pojasni svoj molk ...

Spodbude za branje:

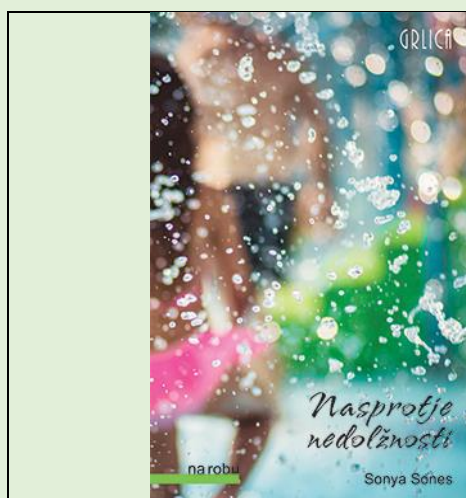
Preberem kratko predstavitev na hrbtni strani knjige, povem kaj malega iz gornjega zapisa (po katerem **bom sicer vodila pogovor po branju**) ali pa za pokušino preberem te odlomke (v njih je lepo videti, kako Molly skozi zgodbo odrašča):

<p>Daj no, resno bog, brezdomnost je tako bedna. Le zakaj si ustvaril nekaj <i>takega</i>?</p> <p>Če smo že pri tem, bi te rada vprašala kar nekaj <i>perečih</i> reči.</p> <p>Recimo, zakaj si ustvaril pomfri, pa snickers in pico s suho salamo,</p> <p>potem pa si obenem še sklenil, da bo vse to hudo prekleto redilo?</p> <p>Da ne omenjam vseh mozoljev.</p> <p>In zakaj si moral ustvariti menstruacijo in krče,</p> <p>potem pa si vse to vehementno naprtil dekletom namesto fantom?</p> <p>A ti to resno? Res misliš, da je to fer?</p>	<p>Še vedno nisem prepričana, če bog obstaja</p> <p>Sem pa <i>prepričana,</i></p> <p>da če ne bi hotel, da se ljudje počutijo</p> <p>tako, kot se počutim prav zdaj,</p> <p>potem ne bi ustvaril ...</p> <p>naših src. (str. 366)</p>
--	--

<p>In zakaj, o bog, si moral ustvariti srednjo šolo?</p> <p>Zakaj si si izmislil vse tiste kul mulce, potem pa, kot bi kihnil, narediš še vse <i>ne-kul</i> luzerje?</p> <p>A nisi mogel enostavno narediti vseh kul?</p> <p>Bi bilo to res tako težko? (str. 23-24)</p>	
--	--

<p>Vse do danes</p> <p>Vse do točno tega trenutka,</p> <p>sem verjela,</p> <p>da odpustiti ljudem pomeni, da se <i>njim</i> lahko kamen odvali od srca.</p> <p>Zdaj pa vidim, da je ravno obratno –</p>	<p>da odpustiti pomeni, da je <i>tebi</i> lažje.</p> <p>Ali pa morda ... Oh, kaj pa vem ...</p> <p>Mogoče, da je <i>obema</i> lažje pri duši. (str. 345)</p>
--	--

Nadaljnje spodbude za branje:

Sones, Sonya: **Nasprotje nedolžnosti**.
Prev. Petra Julia Ujawe. Izola : Grlica, 2019, 264 str.
| M – 4. stopnja | pripoved v verzih
| dekleta, družina, pedofilija, prijateljstvo, psihične travme, psihopati, sestre, spolna zloraba, spolno nasilje, strah, zaljubljenost

V slovenščini imamo še en problemski roman ameriške avtorice Sonye Solan, ki je prav tako v verzih. To, kar se dogaja med 14-letno Lily in 29-letnim Lukom je daleč od zaljubljenosti in mlade ljubezni, je hudo nasprotje nedolžnosti in res na robu. (Izšlo je v zbirki Na robu). Priporočljivo, poučno, vzgojno branje najstnikom in njihovim vzgojiteljem!

mag. Tilka Jamnik